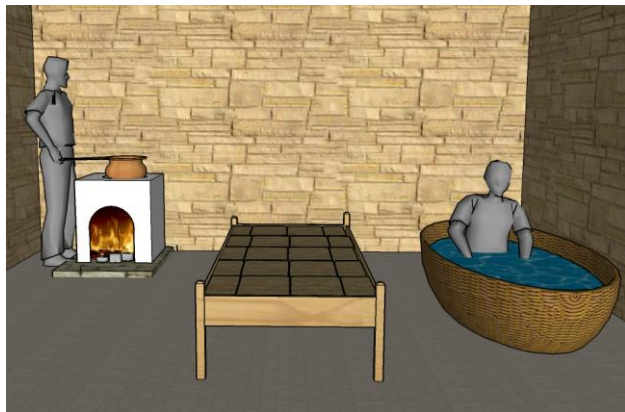

מקום שלא צריך בדיקת חמץ [ח ע"א "כל מקום"- "ישראל במסתפק"]

תנא יכל לשנות את הכלל "כל מקום..." , אך הוסיף את המילה "כל" – לרבות אילו מקרים הוא התכוון שאינם צריכים בדיקה?	משנתנו כל מקום שאין מכניסין בו חמץ, אינו צריך בדיקה.
לרבות דיני הברייתא, כחורים בקיר שלא נהוג לשים שם חמץ, או בתי עופות ובהמות שאוכלים את החמץ, שאינם צריכים בדיקה.	ברייתא חורי (שבקירות) בית העליונים (הגבוהים שיד אדם לא מגעת) והתחתונים (שנמוכים ולא נוח להשתמש בהם) וגג היציע (מחסן בעל גג משופע)^[1] וגג המגדל (ארון עץ גבוה לכלים ואוכלים)^[2] ורפת בקר ולולין (לתרנגולים) ומתבן (בית התבן) ואוצרות יין ואוצרות שמן אין צריכין בדיקה (כיוון שאין הדרך לשים שם חמץ או כיוון שבעלי החיים כבר אכלו אותו). רשב"ג אומר: מטה החולקת בתוך הבית (מיטה ששמו באמצע החדר כדי לחלק את החדר לתשישיים שונים) ומפסקת (בגלל גובה רגלי המיטה יש מרחק בין המיטה לרצפה) צריכה בדיקה (שניתן להצניע חמץ מתחת למיטה)^[3].
הברייתות קשות זו על זו, בברייתא הראשונה רשב"ג פסק מיטה החולקת צריכה בדיקה ובברייתא השנייה פסק מיטה זו אינה צריכה בדיקה? גם בדעת תנא קמא יש סתירה, בברייתא הראשונה פסק שחורי הכותל אינם צריכים בדיקה ובשנייה פסק שחורי הכותל צריכים בדיקה עד שידו מגעת וביטול החמץ במקום שאינו מגיע?	ברייתא חור (בכותל עבה מאוד) שבין אדם לחבירו, זה בודק עד מקום שידו מגעת וזה בודק עד מקום שידו מגעת והשאר מבטלו בלבד. ר' שמעון בן גמליאל אומר: מטה החולקת בתוך הבית ועצים ואבנים סדורים תחתיה ומפסקת – אינה צריכה בדיקה.
דברי תנא קמא לא קשים, בברייתא הראשונה עסקינן בחורי כותל גבוהים ונמוכים שאין רגילות להשתמש בהם, בברייתא השנייה עסקינן בחורי כותל אמצעיים שנוח להשתמש בהם לכן יש לבדוקם. גם דברי רשב"ג לא קשים, בברייתא הראשונה עסקינן במיטה גבוהה שנוח להשתמש במרווח שמתחתיה לכן צריכה בדיקה, בברייתא השנייה עסקינן במיטה נמוכה שיש מעט מרווח ולא נוח להשתמש בו לכן אינה צריכה בדיקה.	ברייתא אוצרות יין צריך בדיקה, אוצרות שמן אין צריך בדיקה.
הברייתות קשות זו על זו, בברייתא הראשונה תנא קמא פסק שאוצרות יין ושמן לא צריכים בדיקה, ובברייתא השנייה נפסק שרק אוצרות שמן אינם צריכים בדיקה, אך אוצרות יין יש לבדוק?	ברייתא תני רבי חייא: (לדין חובת בדיקת חמץ) עשו אוצרות שכר בבבל כאוצרות יין בארץ ישראל במסתפק (ששתי משקאות אלו היו רגילים לשתות (להסתפק) במהלך הסעודה).
בברייתא השנייה עסקינן באוצר יין שסמוך לשולחן, וכשהשמש מביא לסועדים יין מהאוצר, לעיתים הוא מחזיק בידו לחם מהסעודה והוא נכנס איתו לאוצר – לכן יש לבדוק. בברייתא הראשונה עסקינן באוצר גדול שיינות משתמרים בו ואין נכנסים לשם עם חמץ. לעומת זאת, באוצר שמן לעולם אין צורך לבדוק כי לא נכנסים לאוצר עם אוכל. בוודאי באוצר גדול, וגם לאוצר קטן השמש לא נכנס במהלך הסעודה, כיוון שהסועדים משתמשים בכמות קבועה של שמן (אך יין, לעיתים שותים מעט ולעיתים שותים הרבה, כמוכח מהברייתא).	רבי חייא

[3] מיטה מפסקת – מיטה שהושמה באמצע החדר כדי לחצוץ בין שימושים שונים של החדר וניתן לשים תחתיה חמץ

[2] גג המגדל – ארון אחסון לכלים ואוכל שגגו גבוה ולא נוח לאחסון

[1] גג היציע – מחסן שאינו ניתן להשתמש בגגו בגלל השיפוע